

Baranów, dnia 07 czerwca 2023r.

**URZĄD GMINY
W BARANOWIE**
ul. Armii Krajowej 8
96-314 Baranów
tel. 46/ 858 13 50

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3
00-015 Warszawa**

**Wnioskodawca:
Gmina Baranów
ul. Armii Krajowej 87
96-314 Baranów**

WAO.150.27.21.2023 ps.

WOOS-II.420.85.2022.MP.254

**Stanowisko Gminy Baranów
przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

W imieniu Gminy Baranów, w związku z wydanym obwieszczeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 maja 2023r. zawiadamiającej strony, że przed wydaniem decyzji w sprawie wszczętej na wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania (dalej przedsięwzięcie), mają prawo zapoznać się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją oraz wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań; wyrażam podejrzenie prowadzenia niniejszego postępowania w sposób sprzeczny z ogólnymi zasadami postępowania administracyjnego wyrażonymi w Rozdziale 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775; dalej kpa).

Jednocześnie wnoszę o:

1. wezwanie inwestora tj. spółki Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o. (dalej spółka CPK) do ustosunkowania się do wniosków i uwag zgłaszanych w toku postępowania,
2. przedłużenie terminu składania uwag i wniosków w trybie art. 79 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029),

3. nienadanie przyszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności,
4. pisemne ustosunkowanie się organu prowadzącego postępowanie do wniosków i uwag do raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia, złożonych przez Gminę Baranów w dniu 5 maja 2023r. w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Uzasadnienie

Zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi prowadzenia postępowania administracyjnego, organy administracji publicznej winny prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie przez strony postępowania. Zgodnie z naczelną zasadą prawdy obiektywnej, na podstawie art. 7 kpa *w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.* W sprawie wydania decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia wpłynęło bardzo dużo wniosków stron postępowania, ale również jednostek samorządu terytorialnego, organizacji, stowarzyszeń co do sposobu prowadzenia postępowania. Wpłynęły również uwagi do raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia. Gmina Baranów również skorzystała z możliwości trybu konsultacji społecznych i w dniu 5 maja 2023r. złożyła w siedzibie tutejszego organu uwagi i wnioski do raportu załączając opinię opracowaną przez Atmoterm Inżynieria Środowiska sp. z o.o. w której stwierdzono liczne braki. Należy zaznaczyć, iż Gmina Baranów do dnia dzisiejszego nie otrzymała informacji zwrotnej w zakresie złożonych uwag i wniosków. Tym samym wydanie w obecnym stanie faktycznym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia może stanowić naruszenie podstawowych zasad ogólnych wyrażonych w kpa, albowiem organ nie podjąłby niezbędnych czynności do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego mając na względzie interes społeczny i interes obywateli. Z informacji Gminy Baranów wynika, iż mieszkańcy w trosce o środowisko również zgłaszali swoje wnioski i uwagi w trybie konsultacji społecznych do 6 maja 2023r. Brak udzielonych odpowiedzi oraz pospieszne załatwianie sprawy, budzi podejrzenie pozorności prowadzenia postępowania mającego na celu wydanie tzw. decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia. Zgodnie z najnowszym orzecznictwem sądów administracyjnych, *w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Wyrażana przez tę regulację m.in. zasada prawdy obiektywnej zobowiązuje organ prowadzący postępowanie do podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do ustalenia stanu*

faktycznego sprawy zgodnego z rzeczywistością. W myśl art. 77 § 1 KPA organ administracji publicznej jest zobowiązany w sposób wyczerpujący zebrać (a następnie rozpatrzyć) cały materiał dowodowy. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 16 lutego 2023 r. I SA/Gl 1401/22, Legalis nr 2891390).

Z kolei zgodnie z art. 7b kpa w toku postępowania *organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.* W niniejszej sprawie przed wydaniem tzw. decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia organ właściwy do jej wydania nie rozpatrzył do dnia dzisiejszego żadnych uwag i wniosków Gminy Baranów. Dlatego wydanie ww. decyzji bez wyjaśnienia braków w raporcie może stanowić naruszenie zasady adekwatności i proporcjonalności wyrażonej w kpa.

Zasadą potwierdzającą obowiązek poinformowania strony i ustosunkowania się co do złożonych przez nią wniosków i uwag do prowadzonego postępowania oraz co do raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia jest zasada udzielania informacji. Na podstawie art. 9 kpa *organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego.* W judykaturze istnieje pogląd na podstawie którego, *organy administracji publicznej mają obowiązek działania w pierwszej kolejności na rzecz strony i w jej interesie. przy uwzględnieniu wszelkich wątpliwości na korzyść strony, również w zakresie obowiązków strony będących przedmiotem postępowania w taki sposób, aby strony z powodu nieznanomości prawa nie poniosły szkody* (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 kwietnia 2018 r. III AUa 849/17, Lex nr 2664163). Tym samym organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia powinien w pierwszej kolejności uwzględnić postulaty stron postępowania, uwzględniając wątpliwości w zakresie negatywnego oddziaływania akustycznego w obszarze przedsięwzięcia na korzyść stron oraz wydłużyć termin konsultacji społecznych.

Z informacji Gminy Baranów wynika, iż pomimo licznych uwag do raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej nie ustosunkował się do żadnych postulatów. Nie wezwał do złożenia wyjaśnień inwestora tj. spółkę CPK w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości i braków w raporcie. Dlatego wydanie w obecnej sytuacji faktycznej decyzji środowiskowej może budzić podejrzenie społeczne co do pozorności postępowania. Należy zaznaczyć, że na podstawie art. 8 § 1 kpa *organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.* Z kolei zgodnie z poglądami judykatury, *negatywne stanowisko społeczeństwa może oczywiście wpłynąć na konkretne uwarunkowania i wymogi*

danej inwestycji, co winno znaleźć wyraz w konkretnych działaniach organu zmierzających do wyjaśnienia zgłaszanych obaw, czy wątpliwości, a także znaleźć odzwierciedlenie w zapisach decyzji nakładających na inwestora dodatkowe obowiązki mające przeciwdziałać, tudzież ograniczać negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 8 lipca 2016 r. II SA/Łd 1086/15, Legalis nr 1539647). Po raz kolejny należy zaznaczyć, iż w niniejszej sprawie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie uwzględnił stanowiska wyrażonego przez Gminę Baranów oraz jej mieszkańców oraz nie wezwał do wyjaśnień inwestora w związku ze zgłoszonymi brakami w raporcie.

Z ustaleń Gminy Baranów wynika, iż w dniu 23 maja 2023r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie wpłynął wniosek spółki CPK dot. nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji środowiskowej. Należy zaznaczyć, iż nadanie w obecnym stanie faktycznym rygoru natychmiastowej wykonalności może stanowić naruszenie przepisów kpa. Zgodnie z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego, *instytucja przewidziana w art. 108 KPA ma charakter wyjątku od zasady niewykonywania decyzji nieostatecznych. Przesłanki uzasadniające taki rygor muszą być zatem poddawane ścisłej wykładni. Omawiany rygor może być nadany decyzji tylko w sytuacji, gdy jest to niezbędne dla ochrony wartości wskazanych w art. 108 § 1 KPA* *Niezwłoczne wdrożenie decyzji w życie będzie "niezbędne" wówczas, gdy nie można się obejść w danym czasie i istniejącej sytuacji bez natychmiastowego wykonania praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, ponieważ zwłoka w ich wykonaniu zagraża dobrom chronionym. Organ administracji działa wobec tego w sytuacji, która ma znamiona stanu nagłej konieczności administracyjnej. A contrario należy przyjąć, że wówczas gdy w sprawie nie występuje takie realne zagrożenie dla wskazanych wartości, brak jest podstaw do nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności* (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 maja 2012 r. I OSK 1892/11, Legalis nr 778595). W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż w niniejszym postępowaniu dot. wydania decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia nie zachodzą znamiona nagłej konieczności administracyjnej i nie zachodzą potrzeby niezbędnego wdrożenia decyzji w życie. Należy zaznaczyć iż wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania wymaga dłuższej analizy z uwagi na obszerny materiał sprawy i liczne uwagi ze strony społeczeństwa, dlatego nie zachodzą podstawy do nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności.

Gmina Baranów wskazuje, iż prowadzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie postępowanie mające na celu wydanie decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia stanowi przypuszczenia o jego pozorności dot. rzeczywistej woli wyjaśnienia przez ww. organ danych wskazanych przez spółkę CPK w raporcie oddziaływania na środowisko. Zgodnie z przekazem medialnym spółki CPK „obszerny, liczący 20 tysięcy stron raport oceny oddziaływania na środowisko dla Centralnego Portu Komunikacyjnego. To kamień milowy inwestycji i jedno z najważniejszych

dokonań spółki w 2022 roku. Dokument to efekt wielomiesięcznych, szczegółowych badań przyrodniczych prowadzonych w miejscu powstania i w najbliższym otoczeniu inwestycji. Istotny wkład w jego treść miały prace terenowe zespołu około 50 ekspertów i specjalistów z zakresu ochrony środowiska, m.in. botaników, ichtiologów, ornitologów, herpetologów, chiropterologów, akustyków, geologów i geodetów” (zob. <https://www.cpk.pl/pl/dla-mieszkanow/wniosek-o-decyzje-srodowiskowa-dla-lotniska>). Tym samym brak wezwania inwestora tj. spółki CPK do ustosunkowania się do wniosków i uwag raportu oraz brak ustosunkowania się do wniosków i uwag złożonych przez Gminę Baranów, w obecnym stanie budzi podejrzenie pozorności prowadzenia postępowania, ponieważ nie prowadzi ono do wyjaśnienia złożonych uwag i wyjaśnienia danych w raporcie

Mając na uwadze powyższe, wydanie w obecnym stanie faktycznym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania może stanowić poważne naruszenie zasad ogólnych kpa.

Tym samym wywodzę oraz wnoszę jak na wstępie.

Wójt Gminy Baranów
Agata Trzop-Szczypiorska

